

Bemærkninger til lovforslaget.

I overensstemmelse med reglerne i § 17, stk. 1, i statshusmandsloven (lovbekendtgørelse nr. 224 af 25. maj 1960) søges ved nærværende forslag de fornødne midler til gennemførelse af statshusmandsloven stillet til rådighed for finansåret 1961-62.

Byggeomkostningerne ved opførelse af husmandsbygninger er ifølge det statistiske departements beregninger steget med 4,31 pct. i tiden 15. august 1959 til 15. august 1960.

Som beregningsgrundlag har i stedet for den i tidligere år anvendte ældre bygningstype været benyttet bygningstyper fra den af landbrugsministeriets typebogsudvalg i 1958 udgivne typebog for bygninger til mindre landbrug, og beregningen omfatter i modsætning til tidligere bl. a. etablering af trykvandsforsyning og de herved muliggjorte almindelige sanitære installationer m. m. Udgiftstigningen ved opførelse af husmandsbygninger uden komplettering med de omhandlede tekniske anlæg har i det anførte tidsrum været 4,69 pct.

Med de stigende krav, som — også bortset fra den foran omtalte komplettering med tekniske installationer — stilles til opførelsen og indretningen af tidssvarende driftsbygninger og boliger, og trods de i tidligere år foretagne forhøjelser af lånesatserne har gennemførelsen af husmandsbyggeriet i en årrække lagt beslag på en stadig større del af ansøgernes egen opsparede kapital og derved i væsentlig grad vanskeliggjort en tilfredsstillende etablering af driften på de ny brug.

I overensstemmelse med en af statens jordlovsudvalg afgiven indstilling foreslås til delvis udligning af de nævnte merudgifter samt af den fortsatte stigning i jordpriserne, at de gældende lånesatser for ny selvstændige brug og stamparceller forhøjes med 2 000 kr. til jordkøb (§ 2, stk. 1 a og b), 4 000 kr. til opførelse af bygninger (§ 2, stk. 1 c, d og e) og 700 kr. til etablering (§ 2, stk. 1 g). Ligeledes foreslås satserne for lån til omlægning til gartneridrift m. m. forhøjet med 2 000 kr. (§ 2, stk. 1 j).

Gennem en årrække er der ved oprettelse af ny selvstændige jordrentebud i Sønderjylland ydet mindre tilskud af jordfonden til gennemførelse af læplantning med bistand fra hedeselskabet. Under hensyn til de herved indvundne erfaringer samt til betydningen af, at der straks fra brugenes oprettelse gennemføres en hensigtsmæssig læplantning, ikke mindst i de for jordfygning udsatte egne, er der i § 2, stk. 1 g, efter anbefaling fra jordlovsudval-

get stillet forslag om adgang til at forhøje etableringslånet med indtil 300 kr. til dækning af udgifter ved læplantning. Det er herved forudsat, at plantningsarbejdet udføres af husmændene selv med fornøden sagkyndig bistand.

I den hidtidige långivning til oprettelse af selvstændige brug har der ikke været afsat lånebeløb til merudgifter ved bygningernes komplettering med de foran omtalte tekniske installationer. I husmandsbyggeriet er behovet for tidssvarende installationer selv sagt ikke mindre end ved andet byggeri, og i betydeligt omfang har husmændene gennemført sådanne anlæg i tilslutning til eller i årene efter bygningernes opførelse, for så vidt de har kunnet skaffe økonomisk udvej herfor. I overensstemmelse hermed er de nyere typetegninger udarbejdet med henblik på en hensigtsmæssig gennemførelse af installationerne enten straks ved bygningernes opførelse eller med mindst mulig merbekostning på et senere tidspunkt.

Under hensyn til betydningen af, at boliger på landet på de almindelige hygiejniske områder ikke stilles ringere end boligstandarden ved nyere byggeri i byerne, er det i lovforslagets § 2, stk. 2, efter indstilling fra jordlovsudvalget foreslået, at der tilvebringes hjemmel til udover det almindelige lånebeløb til byggeri at bevilge et yderligere lånebeløb på indtil 7 000 kr. i de tilfælde, hvor bruget straks ved opførelsen forsynes med de mere påkrævede tekniske installationer såsom trykvandsforsyning, vandkloset, brusebad, septictank m. m. samt eventuelt med centralvarme. Det heromhandlede lånebeløb forudsættes at indgå i det samlede lån til oprettelse af et nyt selvstændigt brug, jfr. herved forslagets § 4, stk. 1, men indgår ikke i det beløb, der ifølge § 3, stk. 2, lægges til grund ved beregningen af den rente- og afdragsfri del af lånet. Det forudsættes iøvrigt, at nævnte lånebeløb ikke kan overstige de faktiske udgifter til de pågældende installationer, og at lånebeløbet ikke kan anvendes til dækning af udgifter ved den øvrige del af byggeriet.

Til lovforslagets enkelte paragraffer bemærkes følgende:

Til § 1.

Rådighedsbeløbene af jordfonden og statskassen er i overensstemmelse med indstilling fra jordlovsudvalget optaget med samme beløb som i den gældende udlånslov.